

Stevig veiligheidsbeleid stelt grens aan agressie tegen gezagsdragers

Heeft het zin om actie te ondernemen tegen agressie tegen publieke dienstverleners en gezagsdragers? Soms lijkt het van niet, lijkt het dweilen met de kraan open. Ook dit jaar, zo blijkt uit het onderzoek 'Staat van het bestuur' van het Ministerie van BZK, steeg alweer het percentage publieke werkers dat te maken kreeg met verbaal geweld of erger. Toch blijkt dat een stevig veiligheidsbeleid de werkers met publieke taken vertrouwen geeft, dat zij veiligheid positief kunnen beïnvloeden.

De 'Staat van het Bestuur' maakt duidelijk dat 65 procent van de werknemers met publieke taken en 49 procent van de ondervraagde gemeenteraadsleden te maken heeft met agressieve bejegening. Relatief gezien doen de belagden weinig aangifte. Burgemeesters vormen een uitzondering. Uit het eerder genoemde onderzoek van BZK blijkt dat burgemeesters het beste scoren op aangiftetbereidheid: 30 procent doet daadwerkelijk aangifte. Wethouders en raadsleden maken vaak alleen intern melding van de agressie en doen er verder niets mee. Slechts 18 procent van de wethouders en 14 procent van de raadsleden doet aangifte.

Aarzeling

Er is weinig onderzoek gedaan naar wat er gebeurt na die incidenten zonder aangifte. Gemiddeld grijpt in tweederde van de gevallen niemand op één of andere manier in. In opdrachten op het gebied van veiligheid komen de adviseurs van De Beuk die gevallen tegen. Werknemers hebben, bijvoorbeeld, het gevoel dat ze kunnen blijven reageren op verbaal geweld en agressief gedrag. Of ze vinden het eng om de dader aan te spreken of hebben juist medelijden met hem. Aarzeling over aangifte wordt niet goed besproken. Het is ook lang niet overal vanzelfsprekend om steun te vragen van een collega bij hufterig gedrag van cliënten.

Bestuurders hebben vaak een dubbelrol: ze worden zelf geconfronteerd met agressie en ze zijn verantwoordelijk voor het gemeentelijk beleid en de bescherming van de eigen ambtenaren. Ze willen dat wel aanpakken, maar weten vaak niet zo goed hoe. Het is ook niet makkelijk om effectief met agressie en geweld om te gaan. Maar aanpakken moet en vergt dat je consequent bent. Je hoeft niet altijd aangifte te doen, maar je moet wel bereid zijn kritisch te kijken wat je wel kan doen.

Niet weggijken

We weten dat alléén verbieden en invoeren van strafrecht niet werkt tegen geweld. Dat kan zelfs bijdragen aan escalatie. Maar iedere organisatie kan leren om een goed gebruik te maken van aangifte doen als onderdeel van het veiligheidsbeleid. Het blijkt altijd mogelijk om de eigen vaardigheden en alternatieve reactiemogelijkheden te versterken. Het is vaak makkelijker dan men denkt om de dader aan te spreken. Maar terugschelden helpt in geen geval, evenmin als weggijken. Juist eropaf en gezamenlijk optrekken als organisatie.

Het goede voorbeeld geven helpt ook. Zoals bijvoorbeeld het kordate gedrag van de burgemeesters die wel aangifte doen. Dat is niet zo vreemd: de burgemeester is verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid en spil in de veiligheidsketen. Het is logisch dat burgemeesters persoonlijk en binnen hun gemeenten initiatief nemen om agressie en geweld in de openbare ruimte effectief aan te pakken. Beukadviseur Artie Ramsodit merkt dat het veiligheidsbeleid inmiddels op alle niveaus en bij alle partners van de veiligheidsketen leeft: "Niet alleen de burgemeester, maar ook de P&O-medewerker, de adviseur sociale veiligheid, het raadslid, de adviseur openbare orde en veiligheid tot en met ondernemingsraden vragen onze ondersteuning bij de verbetering van de situatie van werknemers met publieke taken." Ze

Kordate burgemeesters geven goed voorbeeld

voegt eraan toe: "Het is pure winst voor het veiligheidsbeleid dat iedereen vanuit zijn eigen positie gaat nadenken over wat hij of zij kan bijdragen aan het grotere geheel. Werken aan veiligheid is en blijft nu eenmaal mensenwerk."

JANNY DIERX

Janny Dierx